

Asia: VN/8329/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Kotoutumislain korvaukset (61-62 §)

-

Maksu käyttämättä jääneen tapaamisen tulkkauksekustannuksesta (32 a §)

-

Alaikäisenä yksin tulleiden tuki (34, 69 §)

Alaikäisenä ilman huoltajaa tulleiden aikuistumisen tuen yläikärajan laskeminen

Ehdotuksen mukaisesti aikuistumisen tuen yläikärajaa laskettaisiin 25 ikävuodesta 23 ikävuoteen vastaavalla tavalla kuin on ehdotettu laskettavaksi lastensuojelun jälkihuollon yläikärajaa. Ehdotus koskee ensisijaisesti hyvinvointialueita, ja arvioitu säästö on pieni.

On syytä huomata, että yksin maahan tulleella lapsella ja nuorella ei aikuistuessaan ole yhteiskunnassa tukiverkostoja, mikä asettaa henkilön vakavaan syrjäytymisen vaaraan. Aikuistumisen tukea annetaan henkilölle yksilöllisesti ja vain tarvittaessa. Silloin, kun tukea tarvitaan, on tuen merkitys huomattavaa syrjäytymisen ja mm. rikollisuuden ehkäisyssä. Oppilaitoksessa – esimerkiksi aikuisten perusopetuksessa - alaikäisenä ilman huoltajaa tulleiden haasteet aikuistumisessa näkyvät mm. arjen taitojen tai hyvinvointia ylläpitävien elämäntapojen puuttumisena, yksinäisyytenä tai traumojen käsittelyn vaikeuksina. Ilman tarvittavaa tukea nämä tekijät johtavat helposti opiskelun keskeytymiseen, jolloin kotoutumisprosessi katkeaa.

Pakolaisten vastaanotto (44 §)

-

Muut huomiot

Valtionosuusjärjestelmään liitettävä tuki kotihoidon tuella oleville maahanmuuttajaäideille

Maahanmuuttajaäitien asemaa vahvistava tuki on kannatettava toimenpide erityisesti, jos sen avulla pystytään lisäämään mahdollisuuksia kielenoppimiseen.

Kansalaisopistojen liitto KoL ry kannattaa kotiäitien lisäksi myös ikääntyneiden ja ilman kotoutumissuunnitelmaa olevien mahdollisuuksia päästä osallisiksi vapaan sivistystyön lukutaitokoulutuksesta. Liitto kuitenkin edellyttää, että opetus- ja kulttuuriministeriö kehittää lukutaitokoulutuksen nykyistä mallia toimivammaksi Kansallisen arviointikeskuksen joulukuussa 2022 julkaiseman Maahanmuuttajien lukutaitokoulutuksen arvioinnin keskeisten johtopäätösten ja suositusten mukaisesti.

Nuottanen Jaana
Kansalaisopistojen liitto KoL